

Státní rostlinolékařská správa

Sídlo organizace: Těšnov 17, 117 05 Praha 1
Korespondenční adresa: Ztracená 1099/10, 161 00 Praha 6

Tábor 12.7.2011
čj. SRS 044664/2011

Oblastní odbor SRS
Purkyňova 2533
390 02, Tábor

Zpráva č. 14 oblastního odboru TÁBOR o výskytu škodlivých organismů a poruch za období od 27.6.–10.7.2011

1. Počasí

Během sledovaného období bylo zpočátku převážně polojasné počasí s občasnými srážkami a s ranními teplotami 12 až 15 °C, během dne 20 až 25 °C. Ve druhé polovině sledovaného období bylo převážně jasno až polojasno s občasnými srážkami, denní teploty se pohybovaly v rozmezí 23 až 30 °C, noční teploty od 12 do 18 °C.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Na celém území oblasti začala sklizeň ozimých ječmenů a v tomto týdnu je plánováno zahájení sklizně ozimé řepky.

Pokračuje ošetření porostů bramboru proti plísni bramboru (*Phytophthora infestans*), na lokalitách s vyšším infekčním tlakem ve zkrácených intervalech.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 73-83 BBCH)

Porosty pšenice se nacházejí ve fázi časně mléčné zralosti do fáze časně těstovité (voskové) zralosti. Houbové choroby se postupně dostávají lokálně ve slabé intenzitě do horních listových pater. V posledním období dochází v nižší intenzitě k šíření infekce do klasů.

Tečkovaná listová skvrnitost pšenice (*Septoria tritici*) se stále vyskytuje především na starších listech a ve slabých intenzitách. Slabý výskyt byl pozorován v okrese Jihlava (Kalhov, 1.7.) a v okrese Pelhřimov (Sedlice u Želivi, 1.7., Pelhřimov, 28.6.).

Slabý výskyt tečkované plevové a listové skvrnitosti pšenice (*Phaeosphaeria nodorum*) byl pozorován v okrese Jihlava (Velký Beranov, 7.7.) a v okrese Pelhřimov (Pelhřimov, 28.6.).

Stéblolam pšenice (*Oculimacula yallundae*) pozorován slabý výskyt v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 4.7., Hodětín, 29.6.) a v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 29.6.).

Slabý výskyt lemované stébelné skvrnitosti pšenice (*Rhizoctonia cerealis*) byl zaznamenán v okrese Pelhřimov (Čakovice u Pelhřimova, 4.7., Pelhřimov, 1.7.) a v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 4.7., Hodětín, 29.6.).

Černá rzivost trav na ozimé pšenici (*Puccinia graminis*) byla pozorována ve slabém výskytu v okrese Pelhřimov (Pelhřimov, 28.6.).

Slabý výskyt **obecné krčkové a kořenové hniloby (*Gibberella spp. anam. Fusarium spp.*)** zaznamenán v okrese Jihlava (Velký Beranov, 7.7., Kalhov, 1.7.), v okrese Tábor (Hodětín, 29.6.) a v okrese Jindřichův Hradec (Řípec, 29.6.).

Lokální slabý výskyt kolonií **kyjaty travní (*Metopolophium dirhodum*)** byl pozorován v okrese Pelhřimov (Čakovice u Pelhřimova, 28.6.).

Slabý výskyt **kyjaty osenní (*Sitobion avenae*)** pozorován v okrese Pelhřimov (Čakovice u Pelhřimova, 28.6., Pelhřimov, 28.6., Sedlice u Želivi, 1.7.) a v okrese Jihlava (Kalhov, 1.7.).

Slabé výskyty **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** zaznamenány v okrese Pelhřimov (Čakovice u Pelhřimova, 28.6., Pelhřimov, 28.6.).

Slabý výskyt larev **plodomorky plevové (*Sitodiplosis mosellana*)** byl pozorován v okrese Pelhřimov (Čakovice u Pelhřimova, 29.6.) a v okrese Tábor (Hodětín, 29.6.).

Hálky bejlomorky sedlové (*Haplodiplosis marginata*) pozorovány ve slabém výskytu v okrese Tábor (Hodětín, 28.6.).

JEČMEN OZIMÝ (RF 83-97 BBCH)

Převládající vývojová fáze u ječmenů se pohybuje v rozmezí od časně těstovité (voskové) zralosti do fáze sklizeného zrna. První sklizené porosty dosahují solidní výnosy.

Slabý výskyt **obecné krčkové a kořenové hniloby (*Gibberella spp. anam. Fusarium spp.*)** pozorován v okrese Pelhřimov (Lipice, 30.6.).

Stéblolam ječmene (*Oculimacula yallundae*) pozorován v okrese Pelhřimov (Lipice, 30.6.). Zaznamenán slabý výskyt.

Slabý výskyt housenek **obaleče obilního (*Cnephasia pumicana*)** byl pozorován v okrese Pelhřimov (Lipice, 30.6.) a v okrese Jihlava (Velký Beranov, 7.7.).

JEČMEN JARNÍ (RF 61-77 BBCH)

Vývojové fáze se pohybují v rozmezí od počátku květu do pozdní mléčné zralosti. Houbové choroby se vyskytují převážně na starších listových patrech a infekce nepostupuje na vyšší listová patra.

Slabý výskyt **hnědé rzivosti ječmene (*Puccinia hordei*)** byl pozorován ve slabém výskytu v okrese Prachatice (Prachatice, 7.7.).

Slabý výskyt infekce **padlí travního (*Blumeria graminis*)** byl zaznamenán v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 28.6.).

Hodnotí se 20 rostlin (odnoží) při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny = 20 rostlin). Z každé rostliny se vybere vždy jedna průměrně vzrostlá, plodná odnož. Místa odběru rostlin jsou rovnoměrně rozmístěná podél trasy průchodu. Hodnotí se napadení rostlin, tj. určí se počet rostlin (odnoží) s příznaky výskytu padlí ječmene (kupky nebo mycelium) na listové čepeli a pochvě. Z počtu kontrolovaných odnoží a počtu napadených odnoží se vypočítá procento napadených rostlin (odnoží).

Rovněž **spála ječmene (*Rhynchosporium secalis*)** se vyskytuje na většině okresů pouze ve slabé intenzitě.

Pozorování spály ječmene se provádí od vytvoření 2. kolénka do začátku metání (32-51 BBCH) a ve fázi 71 BBCH. Kontroluje se 20 rostlin (odnoží) při úhlopříčném průchodu porostem (10 míst x 2 rostliny). Z každé rostliny se vybere jedna průměrně vzrostlá odnož.

Kukly **kohoutků (*Oulema spp.*)** byly pozorovány v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 28.6.).

Střední výskyt **kyjaty osenní (*Sitobion avenae*)** byl zaznamenán v okrese Jindřichův Hradec (Děbolín, 29.6.), slabý výskyt tohoto škůdce pozorován v okrese Pelhřimov (Kletečná u Humpolce, 4.7., Buřenice, 30.6.).

Slabý výskyt **kyjaty travní (*Metopolophium dirhodum*)** byl zaznamenán v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 28.6.) a v okrese Jindřichův Hradec (Děbolín, 29.6.).

Slabý výskyt **mšice střemchové (*Rhopalosiphum padi*)** byl zaznamenán v okrese Pelhřimov (Buřenice, 30.6.).

Slabý výskyt larev **vrtalky ječné (*Agromyza megalopsis*)** pozorován v okrese Jindřichův Hradec (Děbolín, 29.6.).

KUKUŘICE (RF 34-39 BBCH)

Porosty se nacházejí v růstových fázích od patrného 4. kolénka do fáze 9. a více patrných kolének.

Příznivý průběh počasí v tomto týdnu umožnil, zejména kukuřicím, zvýšený růst a zlepšení zdravotního stavu.

Na pozorovacích bodech jsou instalovány feromonové lapače na monitorování letu samců **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)**, zatím bez výskytu tohoto škůdce.

LUSKOVINY

HRÁCH (RF 77-83 BBCH)

Vývojová stadia se pohybují od fáze kdy asi 70 % lusků dosáhlo druhově respektive odrůdově specifické velikosti, do fáze kdy asi 30 % semen je specificky vybarveno dle druhu a odrůdy.

Slabý výskyt **kyjatky hrachové (*Acyrtosiphon pisum*)** byl pozorován v okrese Jihlava (Velký Beranov, 7.7.) a v okrese Třebíč (Střítež u Třebíče, 28.6.).

Pozorování se provádí 1x týdně od fáze druhého jednoduchého pravého listu do počátku žluté zralosti. Na 10-ti místech v porostu se prohlédne vždy 10 rostlin (celkem 100), mšice se z každé rostliny oklepou na papír a spočítají.

Slabý výskyt **obaleče hrachového (*Cydia nigricana*)** ve feromonovém lapači zaznamenán v okrese Tábor (Mostek u Ratibořských Hor, 27.6.).

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 81-89 BBCH)

Porosty řepky ozimé se pohybují v růstových fázích od asi 10 % šešulí dosáhlo druhově a odrůdově specifické velikosti do plné zralosti.

Střední výskyt **černě řepkové (*Alternaria brassicae*)** zaznamenán v okrese Pelhřimov (Starý Pelhřimov, 7.7.), slabé výskyty této choroby pozorovány v okrese Tábor (Velmovice, 4.7., Březnice 29.6.), v okrese Pelhřimov (Buřenice, 7.7.) a v okrese Prachatice (Prachatice, 7.7.).

Slabý výskyt **plazmodioforové nádorovitosti brukvovitých (*Plasmodiophora brassicae*)** pozorován v okrese Tábor (Velmovice, 4.7., Březnice 29.6.) a v okrese Pelhřimov (Buřenice, 7.7.).

Fomové černání stonku (*Leptosphaeria maculans*) zaznamenáno v okrese Tábor (Březnice, 29.6.), v okrese Pelhřimov (Buřenice, 7.7., Starý Pelhřimov, 7.7.) a v okrese Prachatice (Prachatice, 7.7.). Zjištěny pouze slabé výskyty.

Střední výskyt **plísňě šedé (*Botryotinia fuckeliana*)** zaznamenán v okrese Pelhřimov (Starý Pelhřimov, 7.7.). Slabé výskyty této choroby pozorovány v okrese Tábor (Březnice, 29.6.), v okrese Pelhřimov (Buřenice, 7.7.) a v okrese Jihlava (Bradlo, 7.7.).

Slabý výskyt **hlízenky obecné (*Sclerotinia sclerotiorum*)** pozorován v okrese Pelhřimov (Starý Pelhřimov, 7.7., Buřenice, 7.7.), v okrese Prachatice (Prachatice, 7.7.) a v okrese Tábor (Velmovice, 4.7.).

Cylindrosporióza řepky (*Pyrenopeziza brassicae*) pozorována ve slabém výskytu v okrese Pelhřimov (Starý Pelhřimov, 7.7., Buřenice 7.7.).

SLUNEČNICE ROČNÍ (RF 57)

Sledovaný porost slunečnice se nachází ve fázi: květenství se zřetelně oddělilo od listů.

Na pozorovacím bodě v okrese Třebíč (Krhov u Hrotovic, 28.6.) byl zjištěn slabý výskyt **šedé plísnovitosti slunečnice (*Botryotinia fuckeliana*)**.

Na stejném PB byl pozorován slabý výskyt **mšice slívové (*Brachycaudus helichrysi*)** a **mšice makové (*Aphis fabae*)**.

Mezi jednotlivými pěstovanými hybridy slunečnice jsou velké rozdíly v citlivosti na sání mšic. Některé hybridy jsou poškozovány podstatně méně než jiné. Mšice mají v přírodě mnoho přirozených nepřátel – slunéčka, larvy pestřenek, zlatooček a další.

Ošetření se doporučuje v období od vzcházení do fáze rozpoznatelného květního poupěte (51 BBCH) v případě výskytu 30-50 mšic na rostlině a v době těsně před začátkem květu (59 BBCH) při výskytu 50-100 mšic na jedné rostlině.

MÁK SETÝ (RF 56-64 BBCH)

Porosty se nacházejí ve fázích od konce kvetení do fáze vyvinuté tobolky.

Slabý výskyt **plísně máku (*Peronospora arborescens*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Smrk na Moravě, 28.6.).

Slabý výskyt larev **krytonosce kořenového (*Stenocarus fuliginosus*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Smrk na Moravě, 28.6.).

První výskyt imag **krytonosce makovicového (*Neoglocianus maculaalba*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Smrk na Moravě, 28.6.).

Slabý výskyt **mšice makové (*Aphis fabae*)** byl zaznamenán v okrese Třebíč (Smrk na Moravě, 28.6.).

První výskyt larev **žlabatky stonkové (*Timaspis papaveris*)** byl pozorován v okrese Třebíč (Smrk na Moravě, 28.6.).

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 65-75)

Brambory se nacházejí v růstových fázích od plného květu do plného nasazování bobulí.

Všeobecně jsou zaznamenávány výskyty **plísně bramboru (*Phytophthora infestans*)** na náchylných odrůdách v okresech Pelhřimov, Jihlava, Tábor a Jindřichův Hradec. Lokálně zaznamenány i střední výskyty této choroby.

Výskyty **černání stonku (*Erwina carotovora*)** zaznamenány v okresech Pelhřimov a Jihlava.

Kořenomorka bramborová (*Thanatephorus cucumeris*) pozorována v okrese Pelhřimov (Stanovice u Nové Cerkve, 7.7.).

Slabý výskyt larev **mandelinky bramborové (*Leptinotarsa decemlineata*)** na listech a stoncích byl pozorován v okrese Pelhřimov (Stanovice u Nové Cerkve, 7.7.), v okrese Tábor (Roudná nad Lužnicí, 29.6.), v okrese Pelhřimov (Bákovice, 7.7.) a v okrese Jihlava (Hrbov, 29.6.). Lokálně jsou zaznamenávány střední a silné výskyty larev u zahrádkářů v celé oblasti.

Porost se prochází ve směru výsadby a zaznamenává se počet jarních brouků a množství ohnisek larev. Počet a délka průchodů se stanoví tak, aby bylo prohlédnuto 0,1 ha, u ploch větších jak 10 ha 0,2 ha, přičemž je nutno porost projít nejméně 4x na různých místech tak, aby bylo podchyceno průměrné napadení.

Slabý výskyt **mšice řešetlákové (*Aphis nasturtii*)** byl pozorován v okrese Jihlava (Velký Beranov, 28.6.) v Lambersových miskách.

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 78 BBA)

Růstová fáze je průměr plodů asi 60 mm.

Silný nálet imag **obaleče jablečného (Cydia pomonella)** byl zaznamenán v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 30.6.). Slabý nálet tohoto škůdce byl pozorován v okrese Prachatice (Krtely, 7.7. a Vodice u Lhenic, 30.6.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 10.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Signalizace nutnosti a doby ošetření závisí na volbě použitého přípravku. Ovicidy se používají ve dvou až třítydenních intervalech po ukončení květu jabloní, jakmile se zjistí ve feromonových lapačích úlovek 10 a více motýlků na lapák za 3-4 dny. Potřeba ošetření larvicidy se určuje kontrolami kladení škůdce, vizuálními prohlídkami 100 náhodně vybraných plodů. Práh hospodářské škodlivosti jsou 2 vajíčka na 100 náhodně zvolených plodů a k nim přilehlých listů.

Slabý nálet **obaleče růžového (Archips rosanus)** byl zaznamenán v okrese v okrese Prachatice (Krtely 7.7.) a v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 27.6.).

Slabý nálet **obaleče jabloňového (Hedya nubiferana)** byl pozorován v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 27.6.) a v okrese Prachatice (k.ú. Krtely, 28.6.).

Slabý nálet **obaleče zahradního (Archips podanus)** byl zaznamenán v okrese Tábor (Měšice u Tábora, 7.7.).

Peckoviny

SLIVŮŇ (RF 74 BBCH)

Obaleč švestkový (Cydia funebrana) a **obaleč východní (Cydia molesta)** slabý nálet imag v okrese Tábor (k.ú. Soběslav, 1.7.).

Střední nálet imag **obaleče švestkového (Cydia funebrana)** ve feromonovém lapači byl zaznamenán v okrese Jihlava (Bedřichov u Jihlavy, 27.6.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Imaga létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

Za oblastní odbor zpracovali: Ing. Pavla Fialová a Lukáš Čech